

- जर IS वक्र जास्त लवचिक असेल तर विस्ताराचे मौद्रिक धोरण.....

जास्त परिणामकारक ठरते.

फार कमी परिणामकारक ठरते.

परिणामकारक ठरत नाही.

मौद्रिक धोरणाचा परिणाम निश्चित असतो.

- जर IS वक्र क्ष अक्षाला समांतर असेल तर.....

विस्ताराचे मौद्रिक धोरण फारसे परिणामकारक ठरत नाही.

विस्ताराचे मौद्रिक धोरण मोठ्या प्रमाणावर परिणामकारक ठरते.

विस्ताराचे मौद्रिक धोरण पूर्ण अपरिणामकारक ठरते.

मौद्रिक धोरणाचा परिणाम अनिश्चित असतो.

- मौद्रिक धोरणाची परिणामकारकता

LM वक्राच्या लवचिकतेवर अवलंबून असते.

IS वक्राच्या लवचिकतेवर अवलंबून असते.

IS-LM वक्राच्या लवचिकतेवर अवलंबून असते.

IS-LM वक्राच्या लवचिकतेवर अवलंबून नसते.

- जर LM वक्र जास्त अलवचिक असेल तर विस्तारित मौद्रिक धोरण

फारसे परिणामकारक ठरत नाही.

जास्त परिणामकारक ठरते.

परिणाम शून्य असतो.

परिणाम निश्चित असतो.

- गुंतवणुकीत वाढ झाल्यास

IS वक्रावर कोणताही परिणाम होत नाही.

LM वक्र डावीकडे स्थलांतरित होतो.

IS वक्र हा उजवीकडे स्थलांतरित होतो.

IS वक्र डावीकडे स्थलांतरित होतो.

- जर शासनाने विस्तारित राजकोषीय धोरण अनुभवले तर शासकीय खर्चात..... होईल.

वाढ

घट

वाढ-घट दोन्हीही

यापेकी नाही.

- गुंतवणूक हे व्याजदराचे फलित असते.

$$S = f(y)$$

$$I = f(r)$$

$$S = f(r)$$

$$I = f(y)$$

- बचत ही उत्पन्नाचे फलित असते.

$$S = f(y)$$

$$I = f(r)$$

$$S = f(r)$$

$$I = f(y)$$

- IS तक्त्यामध्ये व्याजदरात घट होत असताना उत्पन्न पातळी.....

वाढत जाते.

घटत जाते.

ऋण होत जाते.

धन होत जाते.

- मुद्रा बाजार समतोलावस्थेत असताना वेगवेगळा व्याजाचा दर आणि उत्पन्न पातळी यांच्या सहाय्याने जे बिंदू प्राप्त होतात त्या बिंदूंना जोडल्यासप्राप्त होतो.

LM वक्र

IS वक्र

IS आणि LM वक्र

IS-LM समतोल वक्र

- IS आणि LM वक्र एकमेकांना ज्या बिंदूत छेदतात तेथे समतोल होतो.

IS

LM

IS-LM

यापैकी नाही.

- सार्वजनिक खर्चात वाढ झाल्यास किंवा कराच्या प्रमाणात घट झाल्यास समग्र मागणी वाढते त्यामुळे IS वक्र.....

वरच्या दिशेला सरकतो.

खालच्या दिशेला सरकतो.

स्थिर राहतो.

ऋणात्मक होतो.

- सार्वजनिक खर्चात घट झाल्यास किंवा कराच्या प्रमाणात वाढ झाल्यास समग्र मागणी होते.

कमी

जास्त

धन

ऋण

- सार्वजनिक खर्चात वाढ झाल्यास किंवा कराच्या प्रमाणात घट झाल्यास समग्र मागणी

वाढते

घटते

धन होते.

ऋण होते.

- मुद्रेच्या पुरवठ्यात वाढ घडून आल्यास.....

उत्पन्नात वाढ तर व्याजदरात घट घडून येते.

उत्पन्नात घट तर व्याजदरात वाढ घडून येते.

उत्पन्नात घट आणि व्याजदरात घट घडून येते.

उत्पन्नात वाढ आणि व्याजदरात वाढ घडून येते.

- मुद्रेच्या पुरवठ्यात घट घडून आल्यास.....

उत्पन्नात वाढ तर व्याजदरात घट घडून येते.

उत्पन्नात घट तर व्याजदरात वाढ घडून येते.

उत्पन्नात घट आणि व्याजदरात घट घडून येते.

उत्पन्नात वाढ आणि व्याजदरात वाढ घडून येते.

- जर LM वक्र क्षितिज लंब असेल तर सरकारी खर्चातील वाढीमुळे.....

व्याजदर वाढतो.

सरकारी खर्चातील वाढीएवढा खाजगी खर्च कमी होतो.

समतोल उत्पन्नाची पातळी बदलत नाही.

वरील सर्व गोष्टी घडतात.

- राजकोषीय धोरण कोणत्या परिस्थितीत अधिक परिणामकारक ठरते?

LM वक्र लवचिक असताना

IS वक्र लवचिक असताना

लवचिक LM व अलवचिक IS वक्र असताना

लवचिक LM व लवचिक IS वक्र असताना

- समष्टी अर्थशास्त्रीय संतुलन प्रामुख्याने कोणत्या बाजार संतुलनाशी निगडित आहे.

वस्तू बाजार

मुद्रा बाजार

वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार दोन्हीही

यापैकी कोणताही बाजार नाही.

- अर्थव्यवस्थेची विभागणी कोणत्या क्षेत्रात केली जाते?

वास्तव क्षेत्र

मौद्रिक क्षेत्र

वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार

यापैकी एकही नाही.

- वस्तू बाजारातील किंवा वास्तव क्षेत्रातील संतुलन

IS वक्राशी निगडित असते.

LM वक्राशी निगडीत असते.

IS-LM वक्राशी निगडित असते.

वरीलपैकी कोणत्याही वक्राशी निगडित नसते.

- IS-LM प्रतिमान कोणत्या विश्लेषणावर आधारित आहे?

केन्सच्या अर्थशास्त्रावर

सनातनवाद्यांच्या विश्लेषणावर

नवसनातनवाद्यांच्या विश्लेषणावर

वरीलपैकी कोणतेही नाही.

- IS-LM विश्लेषण मांडण्याचे श्रेय कोणाला दिले जाते?

केन्स

हिक्स

टॉबिन

फ्रीडमन

•IS वक्र.....चे विविध गट दर्शवतो, ज्याला वस्तुबाजारात संतुलन आढळून येते.

बचत आणि गुंतवणूक

उत्पन्न आणि उपभोग

उत्पन्न आणि व्याज

बचत आणि व्याज

•LM वक्र..... क्षेत्राच्या संतुलनाशी निगडित असतो.

वास्तव क्षेत्र

मौद्रिक क्षेत्र

औद्योगिक क्षेत्र

सेवा क्षेत्र

मौद्रिक बाजारातील संतुलनवक्राद्वारे दर्शविले जाते.

IS वक्र

LM वक्र

मागणी वक्र

पुरवठा वक्र

• LM वक्र व्याजदर आणि उत्पन्न यांचे भिन्न गट दर्शवतो, ज्यालासंतुलित अवस्थेत असतो.

वस्तू बाजार

घटक बाजार

शेअर बाजार

मुद्रा बाजार

- IS वक्रावरील किती बिंदू वस्तू बाजारातील संतुलन दर्शवितात?

एकच बिंदू

एकही नाही

सर्वच बिंदू

दोन बिंदू

- LM वक्रावरील किती बिंदू मुद्रा बाजारातील संतुलन दर्शवितात?

सर्वच बिंदू

पाच बिंदू

एकही नाही

तीन बिंदू

- IS वक्र कसा मिळवला जातो?

केन्सच्या रोखता पसंती प्रतिमानाद्वारे

केन्सच्या उत्पन्न रोजगार प्रतिमानाद्वारे

केन्सच्या उपभोग फलनाद्वारे

वरीलपैकी एकही नाही.

- LM वक्र कसा मिळवला जातो?

केन्सच्या पैशाच्या मागणी-वक्राद्वारे

केन्सच्या उत्पन्न रोजगार प्रतिमानाद्वारे

केन्सच्या उपभोग फलनाद्वारे

वरीलपैकी सर्व

- वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार यांचा एकनित समतोल कोणत्या बिंदूत साधला जातो?

IS वक्रावरच्या सर्व बिंदूवर

LM वक्रावरच्या सर्व बिंदूवर

IS आणि LM वक्र एकमेकांस छेदतात तेथे

वरीलपैकी एकही नाही.

- IS वक्राचा उत्तार कसा असतो?

नकारात्मक

होकारात्मक

शून्य उत्तार

अनिश्चित

- LM वक्राचा उत्तार कसा असतो?

नकारात्मक

होकारात्मक

शून्य उत्तार

अनिश्चित

- IS वक्राच्या बाबतीत उत्पन्न आणि व्याजदर यांत

एकाच दिशेचा संबंध असतो.

व्यस्त संबंध असतो.

कोणताही संबंध नसतो.

संबंध अनिश्चित असतो.

- LM वक्राच्या बाबतीत उत्पन्न आणि व्याजदर यांत

एकाच दिशेचा संबंध असतो.

व्यस्त संबंध असतो.

कोणताही संबंध नसतो.

संबंध अनिश्चित असतो.

- LM वक्र.....शी संबंधित असतो.

राजकोषीय धोरण

मौद्रिक धोरण

राजकोषीय आणि मौद्रिक धोरण

वरीलपैकी कोणतेही नाही.

- राजकोषीय धोरणशी संबंधित आहे.

LM वक्र

IS वक्र

एकुण पुरवठा वक्र

वरीलपैकी एकही नाही.

- जेव्हा उत्पादन घटक आणि आदानांची शासनाची मागणी वाढते तेव्हा खाजगी गुंतवणूकीच्या बहिर्गमन परिणामाला.....असे म्हटले जाते.

राजकोषीय परिणाम

भौतिक परिणाम

मौद्रिक परिणाम

वरीलपैकी एकही नाही.

- IS वक्राचा उत्तरवर अवलंबून असतो.

व्याजदरातील बदलाला उपभोगाचा मिळालेला प्रतिसाद

व्याजदरातील बदलाला बचतीचा मिळालेला प्रतिसाद

व्याजदरातील बदलाला गुंतवणुकीच्या मिळालेला प्रतिसाद

यापैकी एकही कारण नाही.

- जरा LM वक्र उजवीकडे स्थलांतरित होत असेल तर

पैशाच्या पुरवऱ्यात घट झाली असे म्हणावे लागेल.

पैशाच्या पुरवऱ्यात आहे असे म्हणावे लागेल.

पैशाच्या पुरवऱ्यात वाढ झाली असे म्हणावे लागेल.

वरीलपैकी एकही नाही.

- IS वक्र जितका उभट असेल तितकी राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता..... राहील.

जास्त

कमी

ऋण

धन

- LM वक्र जितका पसरट असेल तितकी राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता..... राहील.

जास्त

कमी

ऋण

धन

- रोखता प्राधान्य सिद्धांतानुसार व्याजाचा दर रोखतेची मागणी आणि रोखतेचा पुरवठा यांच्या संतुलनातून निश्चित होतो.

भांडवलाची मागणी व भांडवलाचा पुरवठा

रोखतेची मागणी आणि रोखतेचा पुरवठा

श्रमाची मागणी आणि श्रमाचा पुरवठा

यापैकी एकही नाही.

- लॉर्ड केन्स यांच्या मते, लोकांची बचत हीअवलंबून असते.

उत्पन्नावर

उत्पन्नावर आणि व्याजदरावर दोन्ही

यापैकी एकही नाही.

- वस्तू बाजारात समतोल असल्यावर व्याजदर आणि उत्पन्नाची पातळी यांच्या संयोगाची अनुसूची म्हणून
- होय.

IS वक्र

LM वक्र

IS-LM वक्र

वरील सर्व वक्र

- आधुनिक अर्थतज प्रा. जे. आर. हिक्स आणि हेन्सन यांनी साली व्याजाचा आधुनिक सिद्धांत मांडला.

1937

1940

1947

1935

- IS वक्राचा उतार..... स्वरूपाचा असतो.

ऋणात्मक

धनात्मक

एकक

यापैकी नाही.

- स्वायत खर्चात वाढ झाल्यास IS वक्र हा सरकतो.

उजवीकडे

डावीकडे

उजवीकडे आणि डावीकडे दोन्हीही

यापैकी एकही नाही.

- IS वक्र खाली उत्तरताना डावीकडून उजवीकडे जातो तेव्हा चलनविषयक धोरण व्याजदरात काही घट करतो आणि राष्ट्रीय उत्पन्नात करतो.

वाढ

घट

वाढ आणि घट दोन्हीही

यापैकी एकही नाही.

-यांनी व्याजाच्या रोखता पसंती सिद्धांतात मुद्रा बाजारातील समतोल विचारात घेतलेला आहे.

लॉर्ड केन्स

डॉ. मार्शल

प्रा. नाईट

प्रा. शुंपिटर

-समतोल रोखतेची मागणी आणि रोखतेचा पुरवठा यांच्यातील समतोल होय.

वस्तू बाजारातील

मुद्रा बाजारातील

वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार दोन्ही बाजारातील

यापैकी एकही नाही.

- रोखतेची मागणी ही हेतूने होत असते.

व्यवहार

दक्षता

सट्टेबाजीचा

व्यवहार, दक्षता, सट्टेबाजीचा तिन्ही

- व्यवहार हेतू आणि दक्षता हेतू या हेतूने रोखतेची मागणीहीअवलंबून असते.

व्याजदरावर

उत्पन्नावर

किंमतीवर

बचतीवर

- सट्टेबाजीच्या हेतूने रोखतेसाठी मागणी हीअवलंबून असते.

व्याजदरावर

उत्पन्नावर

किंमतीवर

बचतीवर

- उत्पन्नाचे फलितआहे.

बचत

व्याजदर

गुंतवणूक

किंमत

- बचत आणि उत्पन्न यांच्यामध्ये साधारणतः कोणता संबंध असतो?

सम संबंध

धन संबंध

ऋणात्मक संबंध

धनात्मक संबंध

- जर IS वक्र ऋणात्मक उताराचा असेल तर LM वक्र जर उभा लंबरूप असेल तर सरकारी खर्चातील वाढीमुळे.....

उत्पन्न पातळीत वाढ होईल.

उत्पन्न पातळीत घट होईल.

व्याजदरात वाढ होईल.

व्याजदरात घट होईल.

- सार्वजनिक खर्चात वाढ होत असताना LM वक्र साधारण लवचिक असेल तर त्यामुळे व्याजदरात थोड्या प्रमाणात वाढ होऊन खाजगी गुंतवणुकीचे

आंशिक बहिर्गमन होते.

बहिर्गमन होत नाही.

पूर्ण बहिर्गमन होते.

यापैकी नाही.

- जर एकाच वेळी सारख्याच प्रमाणात IS वक्र आणि LM वक्र उजवीकडे स्थलांतरित होत असतील तर व्याजदरावर काय परिणाम होईल?

व्याजदरात वाढ होईल.

व्याजदरात घट होईल.

व्याजदर स्थिर होईल.

वरीलपैकी एकही नाही.

- जर एकाच वेळी सारख्याच प्रमाणात IS वक्र आणि LM वक्र उजवीकडे स्थलांतरित होत असतील तर उत्पन्नावर काय परिणाम होईल?

उत्पन्नात वाढ होईल.

उत्पन्न स्थिर राहील.

उत्पन्नात घट होईल.

वरीलपैकी एकही नाही.

- राजकोषीय धोरण कोणत्या परिस्थितीत अधिक परिणामकारक ठरते.

LM वक्र क्ष अक्षाला समांतर असताना.

IS वक्र क्षितिज लंबअसताना

LM वक्र लंबरूप असताना

वरीलपैकी एकही नाही

- व्याजदराच्या आधुनिक सिद्धांतासाठी

IS वक्राचा वापर केला आहे.

LM वक्राचा वापर केला आहे.

IS आणि LM प्रतिमानाचा वापर केला आहे.

पैशाच्या मागणीचा विचार केला आहे.

- परिकल्पन हेतू (सट्टेबाजीचा हेतू) साठी केलेली पैशाची मागणी प्रामुख्यानेवर अवलंबून असते.

वेतनावर

चलनवाढीवर

व्याजदरावर

उत्पन्नावर

- दक्षता हेतू आणि व्यवहारी हेतूसाठी केलेली पैशाची मागणी प्रामुख्यानेअवलंबून असते.

वेतनावर

चलनवाढीवर

व्याजदरावर

उत्पन्नावर

- दक्षता हेतू व व्यवहार हेतू यासाठी केलेली पैशाची मागणी

(i) उत्पन्न अलवचिकता दर्शविते.

(ii) व्याज अलवचिकता दर्शविते.

(iii) उत्पन्न लवचिकता दर्शविते.

(iv) व्याज लवचिकता दर्शविते.

(i) आणि (ii)

(i) आणि (iii)

(ii) आणि (iv)

(ii) आणि (iii)

- केन्सच्या व्याजदरासंबंधीच्या सिद्धांतात....

पैशाचा पुरवठा वाढत जातो असे गृहीत धरले आहे.

पैशाचा पुरवठा कमी-कमी होत जातो असे गृहीत धरले आहे.

पैशाचा पुरवठा स्थिर होत असतो असे गृहीत धरले आहे.

पैशाचा पुरवठा बदलता असतो असे गृहीत धरले आहे.

- केन्सच्या मते पैशाचा पुरवठा.....

व्याज लवचिकता दर्शवतो.

व्याज अलवचिकता दर्शवतो.

व्याज लवचिकता तसेच व्याज अलवचिकता दर्शवतो.

वरीलपैकी एकही नाही.

• रोखता पसंती सिद्धांत मांडून केन्सने व्याजदर हा.....

फक्त पैशाच्या मागणीवर अवलंबून आहे असे दर्शवले आहे.

फक्त पैशाच्या पुरवठ्यावर अवलंबून आहे असे म्हटले आहे.

पैशाच्या मागणी आणि पुरवठ्यावर अवलंबून असतो असे म्हटले आहे.

पैशाची मागणी आणि पुरवठा विचारात घेतला नाही.

• व्याजाच्या आधुनिक सिद्धांतातील नावीन्य म्हणजे.....

उपभोग आणि व्याजदर यांचा एकाच वेळी विचार केलेला आहे.

बचत आणि व्याजदर यांचा एकाच वेळी विचार केलेला आहे.

उपभोग, बचत आणि व्याजदर यांचा एकाच वेळी विचार केलेला आहे.

उत्पन्न आणि व्याजदर यांचा एकाच वेळी विचार केलेला आहे.

• व्याजदर.....

ऋणात्मक असू शकतो.

नेहमी धनात्मक असतो.

शून्याएवढा असू शकतो.

स्थिर असतो.

• नवसनातनवादी सिद्धान्तानुसार व्याजदर यांच्यातून निश्चित होतो.

कर्जाऊ निधीची मागणी आणि कर्जाऊ निधीचा पुरवठा

रोखतेची मागणी आणि रोखतेचा पुरवठा

भांडवलाची मागणी आणि भांडवलाचा पुरवठा

यापैकी नाही

- IS वक्र असे दर्शवतो की, उत्पन्न आणि व्याजदर यांत व्यस्त संबंध असतो, कारण.....

व्याजदरात घट झाली असता गुंतवणुकीत वाढ होते व त्यामुळे उत्पन्नात वाढ होते.

व्याजदरात वाढ झाली असता गुंतवणुकीत घट होते आणि उत्पन्नात घट होते.

व्याजदरात घट झाली असता गुंतवणुकीत वाढ होते व त्यामुळे उत्पन्नात वाढ होते. तसेच व्याजदरात वाढ झाली असता गुंतवणुकीत घट होते आणि उत्पन्नात घट होते.

वरील दोन्हीही कारणे नाहीत.

- LM वक्र डावीकडून उजवीकडे वरच्या बाजूस सरकतो, कारण

उत्पन्नातील वाढीमुळे पैशाच्या मागणीत वाढ होत असते म्हणून व्याजदरात वाढ होते.

उत्पन्नातील वाढीमुळे पैशाच्या मागणीत घट होत असते.

उत्पन्नात वाढ झाली तरी पैशाची मागणी स्थिर राहते.

वरीलपैकी एकही कारण नाही.

- जर पैशाची मागणी व्याजादराला अजिबात प्रतिसाद देत नसेल तर LM वक्र.....

पूर्णपणे लवचिक असेल.

सर्वसाधारणपणे लवचिक असेल.

पूर्णपणे अलवचिक असेल.

लवचिकता अनिश्चित असते.

- जर LM वक्र उजवीकडे स्थलांतरित होत असेल तर.....

व्याजदरात घट होते.

उत्पन्न पातळीत वाढ होते.

उत्पन्न पातळी स्थिर राहते.

व्याजदरात घट आणि उत्पन्न पातळीत वाढ होते.

- जर IS वक्र वरच्या बाजुस सरकत असेल तर.....

एकूण मागणीत घट होत असेल.

एकूण मागणीत वाढ होत असेल.

एकूण मागणी स्थिर असेल.

वरीलपैकी एकही नाही.

- संतुलित व्याजदर आणि संतुलित उत्पन्न पातळी निश्चित करण्यासाठी

फक्त वस्तू बाजारातील संतुलन पुरेसे ठरते.

फक्त मुद्रा बाजारातील संतुलन पुरेसे ठरते.

वस्तू बाजार आणि मुद्रा बाजार एकाच वेळी संतुलित अवस्थेत असावे लागतात.

वरीलपैकी एकही कारण नाही.

- IS-LM वक्र विश्लेषणानुसार बदलत्या व्याजदराचा एकूण मागणीवर कोणता परिणाम होतो?

एकूण मागणीत बदल होतो.

एकूण मागणीत स्थिर राहते.

एकूण मागणीवरील परिणाम अनिश्चित असतो.

वरीलपैकी एकही नाही.

- IS वक्र.....

मुद्राबाजार

वस्तुबाजार

घटकबाजार

यापैकी नाही.

- राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता

IS वक्राच्या उतारावर अवलंबून असते.

LM वक्राच्या उतारावर अवलंबून असते.

IS-LM या दोन्ही वक्राच्या उतारावर अवलंबून असते.

IS-LM प्रतिमानाशी संबंधित नाही.

- शासनाचे विस्तारित राजकोषीय धोरण म्हणजेच

शासकीय खर्चामधील वाढ होय.

करामध्ये केलेली घट होय.

शासकीय खर्चामधील वाढ आणि करामध्ये केलेली घट होय.

शासकीय खर्चातील घट आणि करामधील वाढ होय.

- “अर्थव्यवस्थेत वापरात असलेल्या चलनाच्या आकारमानात / प्रमाणात वाढ आणि कपात करून त्यायोगे विशिष्ट उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या प्रक्रियेचे व्यवस्थापन करणे म्हणजेच चलनविषयक धोरण होय. उदा. संपूर्ण रोजगार

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

ए. जी. हार्ट

यापैकी नाही

- "ज्या धोरणांतर्गत देशातील मध्यवर्ती बँक चलन पुरवठ्याचे नियंत्रण या साधनाचा उपयोग करून सर्वसाधारण आर्थिक धोरणातील उद्दिष्टे साध्य करते त्यास चलनविषयक धोरण म्हणतात.

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

ए. जी. हार्ट

यापैकी नाही

- "चलनविषयक धोरण म्हणजे देशात उपलब्ध असलेला सार्वजनिक चलनसाठा आणि त्याला पर्यायी मालमतेच्या लोकांकडून होणाऱ्या मागणीवर तसेच सार्वजनिक रोखता स्थितीवर प्रभाव टाकणारे धोरण होय."

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

ए. जी. हार्ट

यापैकी नाही

- "चलनविषयक धोरण म्हणजे ज्यायोगे रिझर्व बँक किंवा मध्यवर्ती बँक देशाची सर्वसाधारण आर्थिक उद्दिष्टे साधण्यासाठी द्रव्यपुरवठ्यावर नियंत्रण ठेवते. "

सामान्य व्याख्या

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

ए. जी. हार्ट

- चलनविषयक धोरणाची उद्दिष्टे

आर्थिक वृद्धी

विनिमय स्थैर्य

संपूर्ण रोजगार निर्मिती

यापैकी सर्व

- चलनविषयक धोरणाची उद्दिष्टे

चलन तटस्थता

पूर्ण व उच्च रोजगार पातळी गाठणे

सामाजिक न्यायात्मक उत्पन्नाचे वाटप करून विषमता घटवणे

राष्ट्रीय उत्पन्न आणि व्यक्तिगत उत्पन्न वाढविणे

- राजकोषीय धोरणाची उद्दिष्टे

जलद आर्थिक विकास

समतोल प्रादेशिक विकास

पूर्ण व उच्च रोजगार पातळी गाठणे

यापैकी सर्व

- "सकारात्मक राजकोषीय धोरणाचा अर्थ असा की, कर आणि सार्वजनिक खर्च यांना आकार देण्याची अशी प्रक्रिया की ज्याद्वारे व्यापारचक्राचे चढ-उत्तार कमी करण्यास मदत होते. तसेच प्रगतशील उच्च रोजगार पातळी असलेल्या अर्थव्यवस्थेला तेजी-मंदीपासून मुक्तता राखता येईल."

प्रा.सॅम्युएल्सन

प्रा. केन्स

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

- “राजकोषीय धोरण म्हणजे अपेक्षित उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी सार्वजनिक उत्पन्न आणि खर्चामध्ये परिवर्तन करणे होय.”

प्रा.सँम्युएल्सन

प्रा. केन्स

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

- जागतिक महामंदी दूर करण्यासाठी प्रा. जे. एम. केन्स यांनी साली प्रसिद्ध केलेल्या उत्पन्न, व्याजदर आणि रोजगारासंबंधी सर्वसाधारण सिद्धांत (General Theory) या ग्रंथानंतर राजकोषीय धोरणास विशेष महत्त्व प्राप्त झाले.

1935

1936

1937

1938

- “राजकोषीय धोरण हे असे धोरण आहे की, ज्यामध्ये सरकार आपले उत्पन्न आणि खर्चाच्या साहाय्याने राष्ट्रीय उत्पन्न, उत्पादन आणि रोजगारावर होणारे प्रतिकूल परिणाम टाळून अनुकूल परिणाम घडवून आणते. ”

आर्थर स्मिथीस

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

प्रा.सँम्युएल्सन

- “राजकोषीय धोरण म्हणजे आर्थिक स्थैर्य मिळविण्यासाठी संतुलन घटक म्हणून सरकारी उत्पन्न व सरकारी खर्च यांचा वापर करणे.”

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

प्रा.सॅम्युएल्सन

प्रा. जे. ए. मॅक्सवेल

"किंमत पातळीवर परिणाम करण्यासाठी सार्वजनिक खर्चाची रचना आणि कालखंड बदलणे किंवा कराचा भार, कर रचना बदलण्यासाठी करण्यात आलेले धोरणात्मक बदल म्हणजे राजकोषीय धोरण होय."

आर. पी. केन

प्रा. हॅरी जॉन्सन

प्रा.सॅम्युएल्सन

प्रा. जी. के. शॉ.

- राजकोषीय धोरणाचे फायदे/लाभ

देशात आर्थिक स्थैर्य प्रस्थापित होते

मंदीची किंवी भावघटीची परिस्थिती दूर होते

उत्पन्न, उत्पादन, उपभोग व गुंतवणुकीत वाढ

यापैकी सर्व

- चलनविषयक धोरणाचे फायदे / लाभ

देशांतर्गत किंमत पातळीत स्थैर्य

सरकारचा कमी हस्तक्षेप

देशांतर्गत किंमत पातळीत स्थैर्य :

यापैकी सर्व

- चलनविषयक धोरणाचे फायदे / लाभ

मंदी दूर करण्यात प्रभावी नाही

देशात बँकजाळे पसरले नाही

किंमत स्थैर्य आणि पूर्ण रोजगार साध्य करण्यात मर्यादा

व्यापारचक्राचे नियंत्रण

• चलनविषयक धोरणाच्या मर्यादा / दोष

मंदी दूर करण्यात प्रभावी नाही

देशात बँकजाळे पसरले नाही

किंमत स्थैर्य आणि पूर्ण रोजगार साध्य करण्यात मर्यादा

यापैकी सर्व

• चलनविषयक धोरणाच्या मर्यादा / दोष

देशांतर्गत किंमत पातळीत स्थैर्य

व्यापारचक्राचे नियंत्रण

देशात आर्थिक स्थैर्य निर्माण करता येते

मंदी दूर करण्यात प्रभावी नाही